

D ů v o d y:

Žalobce žaluje arcibiskupství (ovšem zastoupené arcibiskupem), tedy, poněvadž nejde o stránku duchovní (in spiritualibus), nýbrž o stránku hmotnou (majetkovou), beneficium, obročí arcibiskupské, nikoli beneficiáta. Žaluje-li však beneficium, patrně, že jde o neporušenost kmenového jmění žalované instituce duchovní, neboť zažalovaná pohledávka, kdyby byla přisouzena, nemohla by se uhraditi z užitků benefícia, protože tyto náležejí beneficiátovi, jenž není žalován, nýbrž muselo by se nutně sáhnouti na kmenové jmění obročí. Ale to právě jest případ § 2 č. 9 služ. instr. pro fin. prok., podle něhož finanční prokuratura zastupuje církevní jmění a jmění duchovních beneficií, pokud jde (o původní nadání jich nebo) o neporušenost kmenového jmění, nikoli však pokud při trvajících již církvích neb duchovních beneficiích zastupovati (nebo vymáhati) jest běžné užitky majetkové. Otázku, zda beneficium jest pasivně ke sporu oprávněno či beneficiát, tu rozhodovati nepřisluší, neboť je to otázkou věci samé, zde jde zatím jen o to, kdo jest povolán instituci skutečně žalovanou zastupovati, zda finanční prokuratura či arcibiskup. Když však povolána jest k tomu prokuratura, bylo tak rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 8987.

Ručení dráhy.

Meškal-li cestující neoprávněně na plošině vozu, nemůže se domáhati na dráze náhrady škody z úrazu, jež při tom utrpěl.

(Rozh. ze dne 23. května 1929, Rv II 700/28.)

Žalobce spadl za jízdy vlaku s plošiny na trať a poranil se. Žalobní nárok na náhradu škody proti dráze neuznal *pro c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* důvodem po právu. *O d v o l a c í s o u d* napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Žalobní nárok jest vyloučen již skutkovým zjištěním, že žalobce stál na plošině za jízdy bez potřeby, v čemž s právního hlediska právem spatřovati jest výlučné zavinění žalobcovo. Nejde na tom, čím žalobce způsobil, nebo — jak praví — zavinil, že se zábradlí otevřelo; jeho zavinění jest v tom, že bez potřeby za jízdy meškal na plošině, bez čehož by k úrazu nebylo došlo. Zaviněním jeho bylo by to i v tom případě, kdyby vlak byl skutečně býval přeplněn, protože v tom případě buď neměl vůbec vlaku použiti anebo měl se obrátiti na průvodčího a požádati ho o místo; neučiniv tak a zaujav o své újmě místo na plošině, ačkoli je to zakázáno, učinil tak na své nebezpečí. Že je pobyt na plošině jedoucího vlaku nebezpečný, může nahlédnouti každá dospělá osoba, to tím spíše, že je to také, jak je všeobecně známo, zakázáno. Žalobce jako dospělá osoba nepotřeboval býti proto na nebezpečnost pobytu na plošině zvláště ještě upozorňován a nemůže od dráhy žádati, by jeho bezpečnosti věnovala více pozornosti, než on sám, a

marně se snaží přesunouti zde nebezpečí úrazu na dráhu, ježto prý její zřízení pobyt cestujících na plošinách jedoucích vlaků trpí. Jest zcela zřejmo, že by se nemohl dovolávat podobných případů všeobecně, na př. u jiných vlaků, a rovněž nemůže ještě k zavinění dráhy stačiti, že snad u onoho vlaku někteří cestující na plošině zůstali a že jim v tom personál nezabránil, protože tu chybí bezprostřední příčinná souvislost. Že mu však průvodčí pobyt na plošině dovolil, nebylo tvrzeno, an žalobce sám uváděl, že k jeho vozu průvodčí ani nedošel. Že by bylo lze přičítati za zavinění již to, že vlak se dal do pohybu, aniž se personál přesvědčil o tom, že všichni cestující zaujali místo ve vlaku, nelze uznati správným, protože cestující mají nejen určitá práva, nýbrž i povinnosti se zřetelem na potřeby provozu a lze od nich očekávati, že již ve svém vlastním zájmu učiní jim zadost. Ostatně to všecko snad by mohlo přijíti v úvahu, kdyby bylo zjištěno, že nejen vlak vůbec, nýbrž jmenovitě že i vagon, u něhož se nehoda stala, byl opravdu přeplněn, kterýž důkaz však nebyl proveden.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel poukazuje se především na důvody napadeného rozsudku, které odpovídají jak zjištěnému stavu věci, tak i zákonu. Mínění dovolatelovo, že předpis § 95 železničního provozního řádu (cís. nařízení ze dne 16. listopadu 1851, čís. 1 ř. zák. z roku 1852) mu nemusil býti znám, ježto jde o vnitřní služební předpis a žalobce na něj zřízcenci žalovaného ani vyhláškami ve vozech ani výstražnými tabulkami nebyl upozorněn, jest zřejmě nesprávné, neboť řečený předpis není vnitřním služebním předpisem, nýbrž byl řádně vyhlášen. Ostatně jest meškání na otevřené plošině jedoucího železničního vozu, jak uvedl a správně odůvodnil soud odvolací, jednáním, které příčí se opatrnosti u každého rozumného člověka podle § 1297 obč. zák. předpokládané a nemůže proto ani z toho důvodu neznalost řečeného předpisu sprostiti žalobce, třebaš je 70letým brusičem skla, povinnosti, by dbal této opatrnosti.

Čís. 8988.

Příslušnost podle § 99 j. n.

Majetkem jest i majetek nepatrný, nepostačující podle odhadu ani na to, by kryl výlohy právní rozepře; stačí i majetek, jenž jest jinak vyňat z exekuce. Stačí i šatstvo a prádlo, pokud je žalovaný (lázeňský host) nepotřebuje k osobní potřebě, kapesní hodinky a prsten.

(Rozh. ze dne 24. května 1929, R I 317/29.)

Žalobce zadal žalobu o zaplacení peněžité pohledávky proti žalovanému cizozemci na okresním soudě v Karlových Varech, kde za svého lázeňského pobytu měl žalovaný kromě šatů, jež nosil, ještě dvojí oblek,